

Dosarul nr. 2rc-88/22

2-21154991-01-2rc-25072022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani (jud. S. Godorogea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Victor Brînză și Gospodăria Țărănească „Brînză Victor”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Agrimatco-Service” împotriva lui Victor Brînză și Gospodăria Țărănească „Brînză Victor” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 17 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Victor Brînză și Gospodăria Țărănească „Brînză Victor” împotriva hotărârii din 22 decembrie 2021 a Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 20 octombrie 2021, Întreprinderea cu Capital Străin „Agrimatco-Service” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Brînză și Gospodăria Țărănească „Brînză Victor” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea în mod solidar de la Victor Brînză și Gospodăria Țărănească „Brînză Victor” în beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin „Agrimatco-Service” a datoriei în mărime de 94 250,83 lei, a penalității în mărime de 50 895,45 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 4 354,39 lei.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2021 a Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea. S-a încasat în mod solidar de la Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” în beneficiul ÎCS „Agrimatco-Service”, datoria în mărime de 94 250,83 lei, penalitatea în mărime de 50 895,45 lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 4 354,39 lei.

La 11 ianuarie 2022, Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 22 decembrie 2021 a Judecătoria Drochia,

sediul Rîșcani, solicitând admiterea cererii de apel, amânarea plății taxei de stat și casarea integrală a hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 15 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea apelanților Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” privind amânarea achitării taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” împotriva hotărârii din 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani. S-a acordat apelanților termen limită de înregistrare a dovezii de achitare a taxei de stat, în original, în mărime de 3 265,79 lei și a cererii de apel motivate, cu semnătură olografă sau electronică omologată, în original, în limba română, în copii pentru toți participanții la proces, până la data de 13 mai 2022. S-a explicat apelanților că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada de plată a taxei de stat, respectiv, cererea de apel motivată în termenul stabilit, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate va fi restituit.

La 13 mai 2022, Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” au depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, solicitând admiterea cererii de apel, amânarea plății taxei de stat și casarea integrală a hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 18 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a corectat eroarea evidentă comisă în dispozitivul încheierii din 15 aprilie 2022 și s-a corectat, în dispozitivul încheierii, numele apelanților din OCN „Dacreditare” SRL în Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor”.

Prin încheierea din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea apelanților Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” privind amânarea achitării taxei de stat. S-a acordat apelanților Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” termen limită de înregistrare a dovezii de achitare a taxei de stat, în original, în mărime de 3 265,79 lei, până la data de 10 iunie 2022. S-a explicat apelanților că, dacă nu vor fi înlăturate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada achitării taxei de stat apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate va fi restituit.

Prin încheierea din 17 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă s-a restituit cererea de apel depusă de către Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” împotriva hotărârii din 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani și s-a remis apelanților cererea de apel cu înscrisurile anexate.

La 12 iulie 2022, Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” au declarat recurs împotriva încheierii din 17 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii cu remiterea cauzei spre examinare la instanța de apel, în ordine de apel. La fel, recurenții au solicitat amânarea plății taxei de stat.

În motivarea recursului recurenții au indicat că, la emiterea încheierii din 17 iunie 2022, Curtea de Apel Bălți eronat a interpretat prevederile art. 86 din Codul de procedură civilă.

Au menționat că, instanța de apel a ignorat probele prezentate referitor la solicitarea amânării plății taxei de stat și nu a ținut cont de situația materială precară a apelanților.

Recurenții au susținut că, prin încheierea din 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, s-a admis cererea depusă de ÎCS „Agrimatco-Service”

privind asigurarea acțiunii și s-a aplicat sechestru pe bunurile mobile și imobile, pe mijloacele financiare aflate în conturile bancare ale lui Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor”, în limita sumei de 149 500,67 lei, fapt ce face imposibilă achitarea taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa recurenților Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” copia încheierii contestate, prin intermediul oficiului poștal, la 22 iunie 2022, fiind recepționată contrasemnătură la 01 iulie 2022, fapt confirmat prin avizul recomandat anexat la materialele cauzei. (f.d. 105, 106)

Astfel, recursul declarat la 12 iulie 2022, este în termen.

La 25 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa ÎCS „Agrimatco-Service” copia recursului declarat de către Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. (f.d. 113)

Referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, acțiunea înaintată de ÎCS „Agrimatco-Service” a fost admisă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 ianuarie 2022, Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” au depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea

cererii de apel, amânarea plății taxei de stat și casarea integrală a hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 15 aprilie 2022, Curtea de Apel Bălți a respins cererea apelanților Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” privind amânarea achitării taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel depusă de Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” împotriva hotărârii din 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani. A acordat apelanților termen limită de înregistrare a dovezii de achitare a taxei de stat, în original, în mărime de 3 265,79 lei și a cererii de apel motivate, cu semnătură olografă sau electronică omologată, în original, în limba română, în copii pentru toți participanții la proces, până la data de 13 mai 2022. A explicat apelanților că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada de plată a taxei de stat, respectiv, cererea de apel motivată în termenul stabilit, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate va fi restituit.

Copia încheierii Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2022 a fost comunicată apelanților, fiind expediată la 27 aprilie 2022 și recepționată contrasemnătură la 04 mai 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d. 84, 85)

La 13 mai 2022, Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” au depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, însă fără a anexa dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 19 mai 2022, Curtea de Apel Bălți a respins cererea lui Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” privind amânarea achitării taxei de stat și a acordat apelanților termen limită de înregistrare a dovezii de achitare a taxei de stat, în original, în mărime de 3 265,79 lei, până la data de 10 iunie 2022. A explicat apelanților că, dacă nu vor fi înlăturate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada achitării taxei de stat apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate va fi restituit.

Ca urmare, prin încheierea din 17 iunie 2022, Curtea de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit cererea de apel depusă de către Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” împotriva hotărârii din 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani și a remis apelanților cererea de apel cu înscrisurile anexate.

Curtea de Apel Bălți, în motivarea soluției sale a indicat că deși apelanții Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” au dispus de suficient termen pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, ultimii nu au prezentat dovada achitării taxei de stat în termenul acordat de către instanță, cererea de amânare a plății taxei de stat fiind respinsă și nu au întreprins toate măsurile necesare pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de

procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În conformitate cu prevederile art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective. Instanța ține să menționeze că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

Din norma de drept citată rezultă că, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor”, or, Curtea de Apel Bălți în încheierea din 15 aprilie 2022 a indicat data (până la 13 mai 2022), precum și a identificat locul precis (concret) unde apelanții trebuiau să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 3 265,79 lei, însă în termenul stabilit de instanța apelanții au prezentat la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți doar cererea de apel motivată, fără dovada de achitare a taxei de stat.

Mai mult, prin încheierea din 19 mai 2022, Curtea de Apel Bălți a respins cererea lui Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” privind amânarea achitării taxei de stat, acordându-le un termen de până la 10 iunie 2022, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat, aceasta nefiind contestată de către apelanți.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de către Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” în cererea de recurs, precum că prin încheierea din 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, s-a aplicat sechestrul pe bunurile mobile și

imobile, pe mijloacele financiare aflate în conturile bancare ale lui Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor”, în limita sumei de 149 500,67 lei.

Or, instanța de apel corect a apreciat că aplicarea sechestrului nu presupune automat înrăutățirea considerabilă a situației materiale a recurenților, iar alte probe, precum informația privind bunurile sau/și mijloacele financiare asupra cărora s-ar fi aplicat sechestrul sau confirmări privind situația materială a recurenților, nu au fost prezentate.

La acest capitol se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care statuează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În circumstanțele menționate nu poate fi invocat faptul că lui Victor Brînză și GȚ „Brînză Victor” li s-ar îngădi accesul la justiție, precum și că nu li s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare or, împrejurările expuse supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelanților, având în vedere inclusiv principiul contradictorialității, să-și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Victor Brînză și Gospodăria Țărănească „Brînză Victor”.

Se menține încheierea din 17 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Agrimatco-Service” împotriva lui Victor Brînză și Gospodăria Țărănească „Brînză

Victor” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic